

1. Obiekt KUŹNIA/WOZOWNIA/OBORA

244/1 OB. OBORA (3)

2. Czas powstania

ok. 1910-1920r.

3. Miejscowość

M I L I K O W I C E

4. Adres

Milikowice
ul. Kościuszki

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwowałbrzyskie.....

gminaJaworzyna St. pow. ŚWIDNICA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Arnsdorf

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975

województwowrocławskie.....

powiatŚwidnica.....

8. Właściciel i jego adres

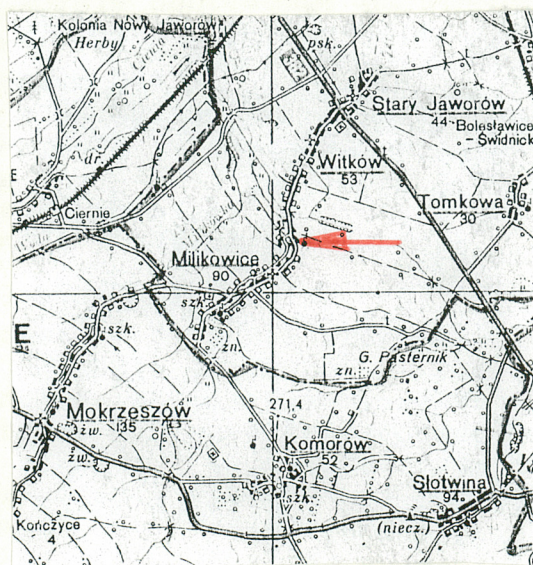
Skarbowe Przedsiębiorstwo
Rolne- Stary Jaworów,
Spółka Z.O.O.

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr data

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Budynek powstał prawdopodobnie między 1910 a 1920 r. o czym świadczy wystrój architektoniczny budynku, materiały konstrukcyjne stropów oraz słabo czytelny napis w szczycie pn. Na górze, w kondygnacji poddasza mieściły się od pn. i pd. po 4-6 mieszkań dla służby folwarcznej, a pośrodku był magazyn paszy objętościowej. Na dole/1-kondygnacji/ pierwotnie mieściły się: od pn - kuźnia i stelmacharnia, 2-wozownie, potem garaże samochodowe, na końcu, za obecną paszarnią, mieściła się obo-
ra lub stajnia.

Pod koniec II wojny, po wkroczeniu wojsk radzieckich, w budynku wozowni trzymano czołgi, które uszkodziły ściany działowe i zniszczyły kuźnię. Po wojnie jeszcze przez krótki czas funkcjonowała kuźnia ale w 50-tych latach przeprowadzono generalny remont budynku - 1-kondygnacji. Wyburzono część ścian, zamurowano część otworów, zlikwidowano kuźnię i wozownię i utworzono dużą oborę opasową.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: budynek położony na płaskim terenie stanowi północną część wschodniej pierzei dużego dziedzińca gospodarczego. Na pd.-zach. i zach., przez wewnętrzną wschodnią drogę dojazdową utwardzoną szlaką, sąsiaduje z oficyną mieszkalną/rządówką/ i ogrodem warzywnym. Między oborą a ogrodem warzywnym na północy utworzono szeroki pn.-zach wjazd na folwark, a po wsch. stronie drugi wjazd-pn.wsch. zamknięty bramą. Od szosy /pn./ oddziela go niewielki ogródek warzywny wydzielony ogrodzeniem z metalowej siatki w metalowych ramach ceowników osadzonych na metalowych słupkach. Po obu stronach budynku-wsch i zach.- biegną dwie drogi dojazdowo-gospodarcze: wewnętrzna wsch droga i wschodnia droga, którą od budynku oddziela szeroki trawnik z dużym szambem pośrodku i płytką gnojownią. Na południu, od blokowej zabudowy wsch. pierzei oddziela go szeroki przejazd zamknięty metalową bramą-brama wsch.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA

Ściany: murowane z kamienia ciętego w układzie poligonalnym od zewnątrz nieotynkowane, wewnątrz tynkowane. Wewnętrzne ściany działowe z cegły obustronnie tynkowane, malowane. Zdobienia architektoniczne jak: gzymsy kordonowy w typie terakotowym, wieńczący w typie warstwowym i terakotowym, lizeny, opaski okien i drzwi, nasady sterczynowe szczytów wykonano z cegły i terakoty.

Stropy: 1-kondygnacja - ceramiczne, typu odcinkowego, łukowe, na szynach stalowych, spięte podciągami metalowymi/dwu-ceowniki/podparte okrągłymi, metalowymi słupami w dwóch rzędach; ceglana koleba nad klatką schodów wewnętrznych pn.; 2-kondygnacja - drewniane, belkowe, pełne z podsufitką z desek tynkowaną na trzcinie z dwoma świetlikami kominowymi.

Więźba dachowa: drewniana typu krokwiowo-płatwiowo-kleszczowego z 4 rzędami słupów. Dwa skrajne rzędy słupów bez mieczy wspierają płatw pośrodku i spięte są krótkimi kleszczami z krokwiami przy murłacie; dwa środkowe rzędy słupów z mieczami są wysokie i spięte ze sobą kleszczami.

Dach dwuspadowy kryty dachówką ceramiczną, karpiówką w łuskę na łątach drewnianych/pn. część do 1-go ogniomuru/, eternitem falistym mocowanym na łątach drewnianych/środk. i pd. część budynku/. Kominowe świetliki przepruwają w dwóch miejscach stropy drewniane poddasza i strych w pn. i pd. części mieszkalnej; tworzą stożkowate kominy ze ścianami obitymi deskami na styk z niewielkimi otworami okiennymi/nieprzeszklonymi/ na poziomie strychu; pokryte dwuspadowymi daszkami przeszklonymi w metalu szkieł zbrojonym. Kominy murowane z cegły. Brak rynien i rur spustowych.

Posadzki: 1-kondygnacja - naga wylewka betonowa z płytkami kanałami gnojowymi wzdłuż stanowisk i głębokimi poprzecznymi kanałami zbiorczymi z zamontowanym mechanicznym urządzeniem zw. "delta"; posadzka w trakcie stanowisk podniesiona o niewysoki stopień i nieco pochyła od strony kanałów gnojowych.

<p>14. Kubatura</p> <p><i>~ 16 700 m³</i></p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p><i>~ 2 900 m²</i></p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Kuźnia, wozownia, obora, mieszkania</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Obora opasowa, mieszkania</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W dyrekcji zakładu brak dokumentacji związanej z przeprowadzoną modernizacją budynku. Z relacji pracowników wynika że krótko po wojnie jeszcze funkcjonowała kuźnia ale w latach 50-tych zlikwidowano ją i całą dolną kondygnację przebudowano. Usunięto ściany działowe w całej pn. i środk. części budynku, wylano nowe posadzki betonowe z kanałami gnojowymi i odprowadzającymi do szamba, wymurowano nowe żłoby rozdzielone gankami paszowymi. Utworzono oborę opasową. Zachowano stropy oraz mieszkania i magazyn pasz objętościowych w 2-kondygnacji. W 1994r. dokonano zmiany poszycia dachowego, całkowicie w części środkowej i południowej a częściowo w cz. pn. położono eternit falisty, oszklono świetliki</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Przyziemie: ściany zewnętrzne i wewnętrzne, stropy, posadzki, okna i drzwi stan bardzo dobry.</p> <p>Schody zewn.: ceglany cokół nieotynkowany, zwietrzałe i kruszące się cegły, popękane kamienne schody, zniszczona w dolnej partii balustrada drewniana.</p> <p>Górna kondygnacja, pn.: -wewnętrzne ściany na korytarzu rozkute pod nową instal. elektr., nieotynkowane; -duże zawilgocenia i zagrzybienia przy zlewach na korytarzu i w miejscach gdzie woda przenika przez poszycie dachowe; -ubytki tynków i złuszczenia farby; -Schody wewn.pn., spękane kamienne stopnie, brak poręczy; podłogi drewniane bardzo zniszczone gł. na strychu: spróchniałe, zawilgocone, uginające się; brak oszklwienia okienek w kominie świetlika; więźba dachowa zawilgocona, ślady zacieków na słupach i krokwiach, ślady po drewnojadach. Duże przświty w miejscu przeprocucia dachu przez kominy świetlików, przświty w miejscu złączenia eternitu w dole części obw. połaci a dachówkami w górnej części połaci. Brak rynien i rur spustowych. Ogniomury i kominy stan dobry</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - usunąć zawilgocenia i zagrzybienia ścian, otynkować i pomalować - zmienić podłogi drewniane na nowe - zlikwidować przświty w poszyciu dachowym - założyć rynny i rury spustowe - założyć eternit w miejscu starych dachówek 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Katarzyna Szafrńska, sierpień 1996r.

plany, rysunki Katarzyna Szafrńska, sierpień 1996r.

zdjęcia fotogr. Katarzyna Szafrńska, sierpień 1996r.

miejsce przechowania negatywów Muzeum Narodowe Rolnictwa w
Szreniawie

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)

27. Załączniki

w. tekst, szt. 2

w. zdjęć, szt. 2

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
M I L I K O W I C E	OBORA	Opis

Posadzki, c.d.: 2-kondygnacja - wylewka betonowa wyłożona ceglanymi płytkami/pn/ i naga/pd/na korytarzach i strychu magaz.; dreniana z desek na legarach, malowana, wyłożona wykładzinami PCV

Schody zewnętrzne: od pd. na ceglanym cokole kamienne-granitowe stopnie, schody jednobiegowe z podestem kamiennym i z drewnianą balustradą ramowo-płycinową; płyciny opierzone poziomymi listwami na styk; cłaść nakryta pulpitowym daszkiem krytym blachą. Od zach.-jednobiegowe ażurowe na metalowych szynach drewniane stopnie z betonowym podestem i z metalową ażurową balustradą.

Wewnętrzne od pn.: na ceglanym cokole kamienne-granitowe stopnie, jednobiegowe z podestem pośrodku z metalową poręczą mocowaną w ścianie z jednej strony. Na strychy drewniane, jednobiegowe, policzkowe, ażurowe bez poręczy.

Okna: 1-kondygnacja - osadzone w wysokich i głębokich wewnątrz rozglifionych wnękach sklepionych łukiem odcinkowym, od zewnątrz ujęte w ceglane opaski. Stolarka metalowe krosno 2-poziomowe, z górnym skrzydłem nachylnym w poziomie, wielopodziałowe skrzydła szklone na kit w metalu. 2-kondygnacja - okna osadzone w niskich i płytkich wnękach sklepionych łukiem odcinkowym; część otworów zdwojona/bliźniacza/. Stolarka drewniana i metalowa typu: krosnowego - jednodzielne, skrzydło szklone na kit bez szczeblin/dotyczy też okien bliźniaczych - cz. mieszkalna/ i metalowe jednodzielne szklone szkłem zbrojonym na kit w szczeblinach krzyżowych/magazyn/; krosnowe dwudzielne ze słupkiem, skrzydło szklone na kit w 2 szczeblinach pojedynczych i bez szczeblin. Okna skrzynekowe - drewniane 2-poziomowe- dwudzielne w nad i podślemieniu; ślemie profilowane; górne skrzydła szklone bez szczeblin, dolne szklone w 3 szczeblinach pojedynczych. Zawiasy metalowe, czopowe, uchwyty Drewno malowane na biało.

Drzwi: 1-kondygnacja, zewnętrzne - osadzone w wąskich i szerokich otworach sklepionych obustronnie łukiem odcinkowym/pn./ i spłaszczonym/wrota/. Drzwi wejściowe na piętro i do mleczarni na parterze: drewniane, jednoskrzydłowe, z prostokątnym nadświetłem szklonym szkłem zbrojonym/pd.drzwi/ lub z zamontowanym dużym wiatrakiem/pn.drzwi/; drzwi w odrzwiach, skrzydło deskowo-listwowo-zastrzałowe na zawiasach pasowych/pd./ i ramowo-płycinowe opierzone deskami pionowymi na styk na zawiasach pasowych. Wrota dwuskrzydłowe, drewniane deskowo-listwowo-zastrzałowe na zawiasach pasowych, bez odrzwi. Wewnątrz 1-skrzydłowe współczesne. 2-kondygnacja - zewnętrzne - drewniane, w odrzwiach, 1-skrzydłowe, skrzydło ramowo-płycinowe, zawiasy czopowe /pd./. Wewnętrzne - metalowe, jednoskrzydłowe, bez odrzwi opasane trzema metalowymi taśmami i ćwiekami, skrzydło górą wycięte w łuk odcinkowy/z klatki sch. na gł. korytarz- pn strona/. Drewniane, jednoskrzydłowe, w odrzwiach; skrzydło ramowo-płycinowe opierzone obustronnie płytą spłasnioną-współczesne./do mieszkań/

Rzut: budynek zbudowano na planie prostokąta wydłużonego na osi pn-pd. Jednotraktowy podzielony ścianami działowymi na trzy jednoprzestrzenne pomieszczenia: dwie obory duża pn i mała pd. rozdzielone wąskim pomieszczeniem paszarni. Wszystkie pomieszczenia skomunikowane ze sobą wewnątrz i zewnątrz. Całość

Katarzyna Szafrńska, VIII, 1996r.

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko i data)

Muzeum Narodowe Rolnictwa
w Szreniawie

Miejsce przechowywania negatywów

nakryta sklepieniem ceramicznym, odcinkowym, łukowym na szynach stalowych wzmocnionych stalowymi podciągami opartymi na metalowych okrągłych słupach. Do wnętrza obory od wsch i zach. prowadziło 6 wejść; obecnie co drugie wrota z każdej strony zamurowano; od pd. jedno szerokie wejście flankowane dwoma zamurowanymi oknami. W pn.-zach. rogu budynku wydzielono grubymi ścianami 4 niewielkie pomieszczenia: 1. mleczarnię przy pn. ścianie skomunikowaną zewnętrznie i wewnętrznie z oborą; 2. klatkę schodową do części mieszkalnej poddasza; 3. 4. aparatomnie na wsch. od klatki schod. Przestrzeń użytkowa obu obór ukształtowana tak samo. W 1/3 szerokości budynku, od zach., umieszczono dwa zblokowane rzędy niskich żłobów rozdzielone gankiem paszowym. Trzeci rząd żłobów umieszczono pod wsch. ścianą i oddzielono od niej gankiem paszowym. Stanowiska od zachodniego i centralnego korytarza komunikacyjnego wydzielone na poziomie posadzki niskim/ok. 10cm/ stopniem i płytkim kanałem gnojowym wzdłuż stanowisk; płytkie kanały gnojowe o spadku do środka budynku, do głównego dużego kanału zbiorczego. Kanał ten ułożono na osi zach. wejścia drugi kanał tuż za pd. ścianą paszarni. Oba kanały zbiorcze o spadku na wsch. do gł. szamba. W wąskim przejazdowym pomieszczeniu paszarni, w pn.-wsch. rogu, wydzielono ścianami działowymi niewielkie pomieszczenie stróżówki.

Bryła: budynek o zwartej bryle z niewielkim, prostokątnym aneksem od pd. mieszczącym ceglane schody zew. oraz z metalowymi schodami przylegającymi od zach. Budynek 2-kondygnacyjny z mieszkalnym poddaszem, niepodpiwniczony. Od frontu, nad częścią otworów drzwiowych zamocowane stalowe szyny z barierkami lub bez. Nakryty dwuspadowym dachem, którego szczyty wieńczą ceglane, prostokątne nasady sterczynowe.

Elewacja Frontowa/zach./: 2-kondygnacyjna, 18-osiowa w przyziemiu i 19-osiowa w kondygnacji poddasza, niesymetryczna. Ściana murowana z kamienia ciętego w układzie poligonalnym, bez szwów, artykurowana ceglanymi lizenami i gzymsemi. Wertykalnie fasadę podzielono, rytmicznie rozłożonymi na całej długości, lizenami ujmującymi obustronnie naroża i dzielącymi ją na 17, równej wielkości, segmentów. Horyzontalnie fasadę dzieli kordonowy gzyms terakotowy ułożony, z formowanych w krzyże kostek, w zygzak ujęty między dwie kostkowe taśmy z terakoty. Wieńczy natomiast ceglany gzyms warstwowy ułożony z wysuniętych górą i cofniętych dołem cegieł, pośrodku ułożonych w 2 warstwowy fryz ząbkowo-zygzakowaty. Od dołu całość podparta terakotowym fryzem ostrołukowo-arkadkowym. W każdym segmencie górnym i dolnym duży/dołem/ i mały/górą/ otwór okienny lub drzwiowy; otwory pojedyncze lub bliźniacze/poddasze/ bądź w formie bliźniaczych przeźroczy okiennych. Wszystkie otwory i przeźrocza sklepione łukiem odcinkowym i ujęte w ceglane opaski. Opaski górą wykrojone w łuk nadwieszony, ramowane od góry, do 1/3 wys. węgarów kostkowymi taśmami terakoty załamującej zewnętrzny profil opaski. Na lizenie w miejscu krzyżowania się z gzymsem kordonowym przyśróbowane, romboidalne, metalowe podkładki wewnętrznych podciągów stropowych. Dekoracja fasady zaakcentowana wmurowanymi nad otworami drzwiowymi/czynnymi i zamurowanymi/ stalowymi szynami bez lub z metalowymi barierkami będącymi niegdyś podstawami dla betonowych podestów. Wszystkie elewacje, pod względem dekoracji i detalu architektonicznego opracowano identycznie.

Elewacja tylna/wsch./: 2-kondygnacyjna, 17-osiowa w przyziemiu i 19-osiowa w kondygnacji poddasza.

Elewacja szczytowa/pn./: 3-kondygnacyjna, 3-osiowa w przyziemiu, 7-osiowa w 2-kondygnacji, 3-osiowa w 3-kondygnacji; symetryczna. Kamienna ściana podzielona wertykalnie ceglanymi lizenami a horyzontalnie terakotowym gzymsem działowym i wieńczącym, który podparto spłaszczonymi modylionami; modyliony wydłużone, ułożone schodkowo; szczeliny dzielące modyliony górą wykrojone w krzyż. Szczyt zwieńczono i oflankowano prostokątnymi nasadami sterczynowymi. Środkowa nasada zwieńczona wyładowanym gzymsem, profilowanym z ząbkami. Przeprowadza ona płaską ceglaną ławę, która nakrywa koronę muru szczytu. Ława podparta ceglanym gzymsem grzebieniowym/cegły ułożone główkami nasztorc/. Ława z gzymsem nakrywa boczne nasady

1. Miejscowość MILIKOWICE	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) OBORA	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Opis, c.d., rysunki
------------------------------	---	---

Elewacja szczytowa/pn./, c.d.: sterczynowe, które schodkowo spływają na lizeny, frontowe i tylne. Pierwszy stopeń nasady zdobiony kamiennymi ząbkami a niżej ceglanym, profilowanym wałkiem. W każdym segmencie wydzielonym podziałami pionowymi i poziomymi, u góry i na dole rozmieszczono otwory okienne i szczelinowe ujęte w ceglane opaski oraz przeźrocza szczelin też ujęte w opaski. Na dole po jednym oknie w segmencie, w 2-kondyg. po 2 okna w skrajnych segmentach, a po 3 w środkowym, w 3-kondygnacji/w szczycie/ rozmieszczono po jednej wąskiej szczelinie w skrajnych segmentach; w środkowym, pośrodku okułlus nieoszlony, oflankowany dwoma długimi, wąskimi przeźrociami; nad okułlusem prostokątna nieduża płyca, wewnątrz otynkowana z nieczytelnym napisem. Nad płyca terakotowy krzyż.

Elewacja szczytowa/pd/: 4-kondygnacyjna/2 górne kondygnacje w szczycie/, 3-osiowa w przyziemiu, 6-osiowa w 2-kondygnacji, 3-osiowa w 3 i 4-kondygnacji. Do zach. części elewacji przylega wysoki cokół ceglany sięgający do wysokości 2-kondyg. Na cokole kamienne schody nakryte pulpitowym daszkiem wspartym na drewnianych słupach. Kamienna ściana podzielona ceglanymi lizenami i terakotowym gzymsem na segmenty; szczyt zwieńczony i oflankowany prostokątnymi nasadami sterczynowymi opracowanymi jak w szczycie pn.. Pozostałe detale dekoracyjne opracowane jak w szczycie pn. W każdym segmencie umieszczono prostokątne/w 1i2-kondyg./ okna i drzwi, półokrągłe i okrągłe okna przeszklone oraz przeźrocza szczelinowe/w 3i4-kondyg./. W przyziemiu, w środkowym segmencie, duże drzwi po bokach okna. W 2-kondyg. niesymetrycznie rozmieszczono okna i przeźrocza okienne w segmentach: w zachodnim - okna rozdzielone blendą okienną opracowaną jak okno. W środkowym segmencie, pośrodku drzwi flankowane od zach. oknem, od wsch blendą okienną opracowaną jak okno. W 3-kondygnacji dwa półokrągłe okna w skrajnych segmentach flankują okrągłe okno w środkowym segmencie. Powyżej okułlus flankowany jest wąskimi przeźrociami szczelinowymi, które jednocześnie flankują półokrągłe okno 4-kondygnacji.

Wnętrze i wyposażenie: na parterze mieści się część inwentarska- obora z pomieszczeniami gospodarczo-pomocniczymi pn. części. Na górze w partii poddasza, od pd. do wysokości 7-osi okiennej, a od pn. do wysokości 5-osi - mieszkania. Rozmieszczono je po obu stronach szerokiego korytarza, nad którym wbudowano duże kominowe świetliki, po jednym na końcu korytarza/blżej centrum/. Pośrodku poddasza, między mieszkaniami-magazyn.

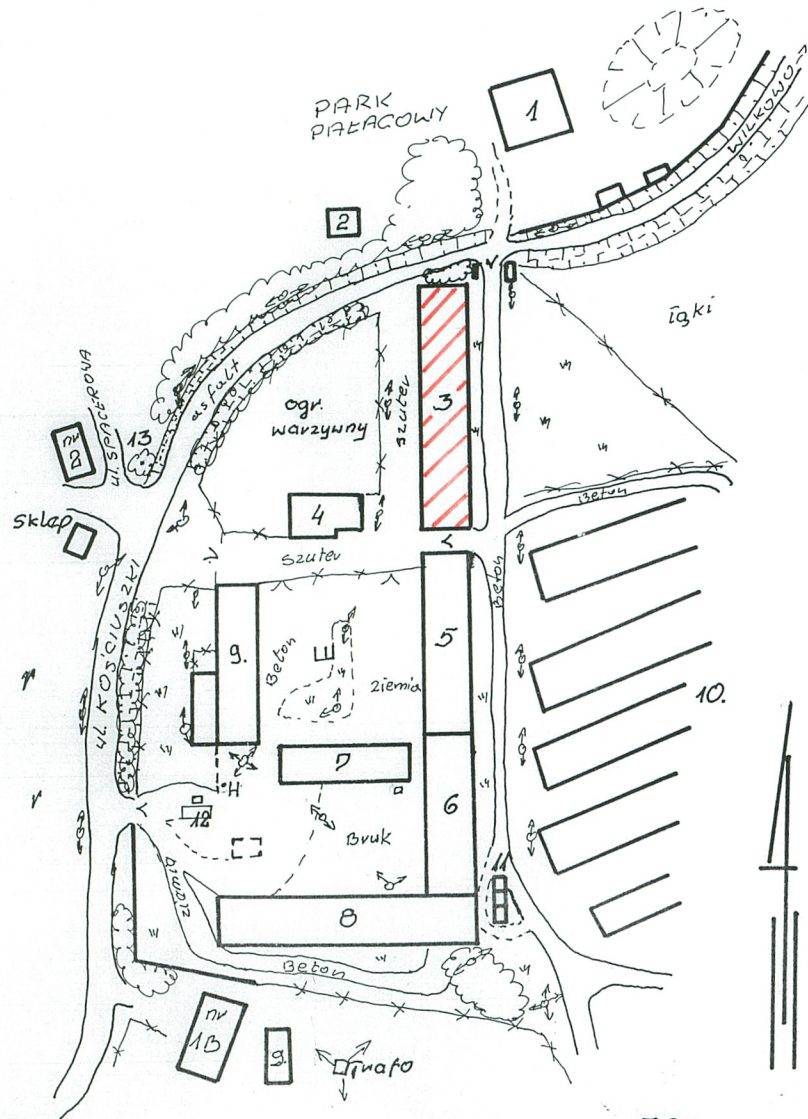
Instalacje: elektryczna/2i3-fazowa/, wodna, odgromowa; szamba; ogrzewanie węglowe

SPIS ILUSTRACJI I RYSUNKÓW

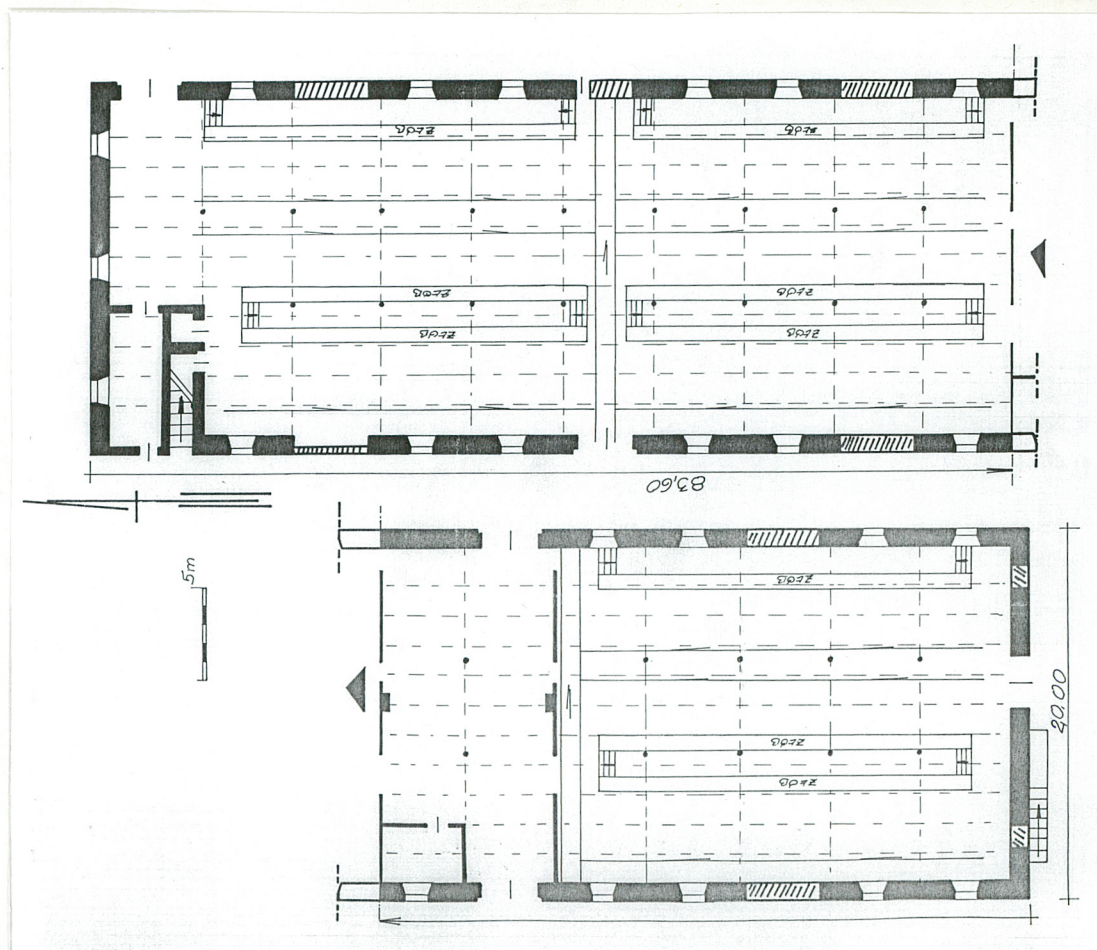
1. Obora północna wsch.pierzei, ujęcie z pd.-zach
2. Plan orientacyjny
3. Plan sytuacyjny
4. Rzut przyziemia
5. Elewacja frontowa/zach./, ujęcie z pd.-zach
6. Elewacja frontowa/zach./, ujęcie z pn.-zach
7. Elewacja boczna/pn./, ujęcie z pn.-zach.
8. Elewacja Tylna/wsch./, ujęcie z pd.-wsch.
9. Elewacja boczna/pd./, ujęcie z pd.zach.
10. Detal architektoniczny z oknem
11. Wnętrze widok na pn. fragment dużej, północnej części obory, ujęcie od pd.
12. Wnętrze: ganek paszowy/zach./ ze żłobami
13. Wnętrze: widok na pd. fragment dużej pn. części obory, ujęcie z pn.-zach.

Wkładkę założył: Katarzyna szafrańska, VIII 1996r.
(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Muzeum Narodowe Rolnictwa
w Szreniawie

1. Pałac	8. Stodoła ob. miesz. pasz
2. Hydrofornia	9. Suszarnia ob. wiata
3. Obora	10. Wap. obory
4. Rządca wka	11. Silos
5. Stajnie ob. gosp.	12. Waga
6. Obora + ciałętnik	13. Pomnik przyrody - Dąb
7. Stodoła ob. mag. zbożowy	

1. Miejscowość

M I L I K O W I C E

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KUZNIA/WOZOWNIA/OBORA

ob.OBORA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

MATERIAŁ ILUSTRACYJNY

7

Wkładkę założył:
(imię,

Miejsce przechowywania negatywów:

5

9

8

10

11

12

13